

IKT-TÁMOGATÁSÚ HUMÁN TELJESÍTMÉNYTECHNOLÓGIAI (HUMAN PERFORMANCE TECHNOLOGY) KUTATÁSOK A TANÁRKÉPZÉS TERÜLETÉN - 2.1 MODULELEM

A tervezett kutatások és fejlesztések olyan tanári / humán erőforrás fejlesztési kompetenciák, attitűdök, neveléstudományi- és módszertani háttér-műveltségelemek kialakulásának támogatására irányulnak, amelyek elősegítik az elektronikus információ-és kommunikációtechnikai eszközöknek a korábbinál tudatosabb, újszerű, hatékony felhasználását a tanítás-tanulás folyamatában különböző diszciplináris területeken. **A kutatás alapfeltevése** – amely részben empirikus, részben hipotetikus, tehát a vizsgálat során bizonyítandó (vagy megkérdőjelezhető, esetleg elvetendő) – az, hogy a tanárok munkájának eredményességét a mai rendkívül komplex, informatizált, hálózati tanulási környezetben az alábbi három témakörben való jártasságuk, tájékozottságuk elmélyítésével lehetne a legjobban elősegíteni:

1. Virtuális szemináriumok szervezésének elméleti és gyakorlati kérdései
2. Blended learning módszerek továbbfejlesztése a felsőoktatásban (elmélet és gyakorlat)
3. Az elektronikus tanulási környezetek hatékony működtetésének új, interdiszciplináris oktatáseméleti jellegű forrásterületei

A célkitűzések megvalósításának informatikai eszközkomponense az ún. Elektronikus Tanári Teljesítménytámogató Rendszer (ET3R).¹ A kutatásaink elsősorban egy ilyen rendszer tervezésével, létrehozásával, fenntartásával, bevalásának vizsgálatával és folyamatos fejlesztésével kapcsolatosak. Ennek a konceptuális rendszernek az a legfontosabb új eleme, hogy mind a hagyományos, tananyagon alapuló tanításon, mind az e-learning illetve blended-learning szokásos alkalmazásán túllép. Míg a hagyományos tanárképzésben illetve továbbképzésben a hangsúly a tananyag megtanítására és visszakerdezésére helyeződik, ebben a konceptuális rendszerben a képzés csupán egy összetett hatásrendszer egyik elemét jelenti. A hatásrendszer további elemei: válogatott tartalmak, átgondolt tanácsadás és a tényleges igényeknek megfelelő támogatás. **Azt kutatjuk és azon gondolkodunk, melyek lehetnek a leglényegesebb konkrét tartalmi és tevékenység elemek (a négy T) és hogyan lehetne ezeket - akár többféle, alternatív illetve komplementer módon is - hatékony „just in time” teljesítménytámogató rendszerre (ET3R) összerakni.**

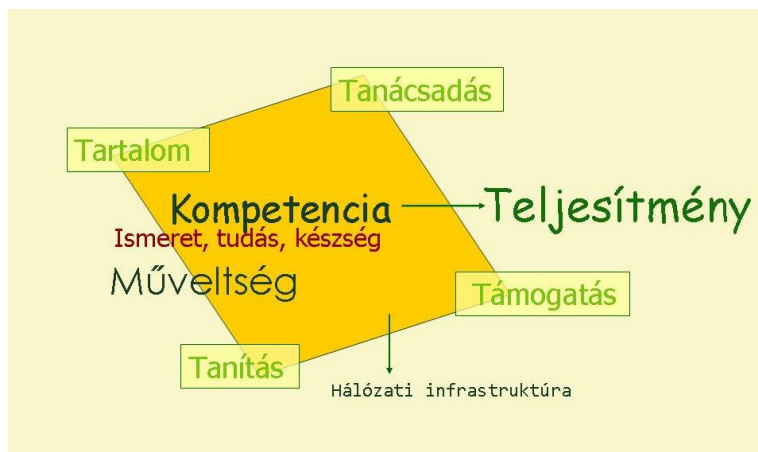
A projekt feltételezett, optimális hatásrendszere

1. A tanárképző intézményből kilépő kezdő illetve a továbbképzéseken résztvevő tanárok képesek lesznek az iskolákban az IKT eszközöket komplex teljesítménytámogató eszközrendszerként felhasználni.
2. A gyakorló tanárok hatékonyabb segítséget kapnak mindennapi munkájukhoz, konkrét problémáik megoldásához. Az ET3R olyan rendszerre fejleszhető, amely természetessé teszi a folyamatos támogatást munkavégzés közben, és a tanulási folyamatokat is szervesen integrálja a munkavégzés egészébe.
3. A rendszer használata hozzájárul ahhoz, hogy a tanárok túllépjenek az ismeretközlő tanári gyakorlaton, és az IKT eszközrendszert tanulói teljesítménytámogató rendszerként használják.
4. A projektben részt vevő felsőoktatási intézmények tanárai újragondolják eddigi tanítási gyakorlatukat, és új didaktikai megközelítéseket vesznek fontolóra. Átgondolják az infokommunikációs eszközök, illetve digitális tartalmak lehetséges felhasználását a tanítási folyamatban. Eközben a tradicionális és domináns előadás-forma mellett a projektben kifejlesztendő eszközrendszert is igénybe veszik a hallgatók teljesítményének fokozására. Ez tovaterjedő hatást okozhat az intézményekben, elősegítve azok virtuális-campus jellegének erősödését.
5. A projekt úttörő jellegéből adódóan implicit módon magában foglal olyan elemeket, amelyek a konkrét célközösségen túl pozitív hatást gyakorolnak a projekt fejlesztésének és később működtetésének helyt adó felsőoktatási intézményekre, illetve tanszékekre
6. A tanárképzésben résztvevő hallgatók és a tanártovábbképzésben résztvevő tanárok a korábbinál korszerűbb infokommunikációs műveltségre tesznek szert

¹ Az ET3R fogalma alatt a projekt tervezői olyan webes felületen elérhető adatbázist, szoftver készletet illetve kommunikációs rendszert értenek, amely válogatott tartalmakkal, célzott tanulási programokkal, jól megválasztott eszközkészlettel és gyakorlati tanácsadással a tanári munka hatékony segítését célozza meg.

Elektronikus Tanári Teljesítménytámogató Rendszerek összetevői

Az ET3R a munkateljesítmény és minőség növelésére irányuló újabb törekvések és eljárások (a teljesség igénye nélkül: az információ- illetve tudásmenedzsment, a teljesítménynövelő technológia (performance technology) alkalmazása az oktatás területén. A fogalom alatt olyan webes felületen elérhető adatbázist, szoftver- és alkalmazás-készletet illetve kommunikációs rendszert értünk, amely válogatott tartalmakkal, célzott tanulási programokkal, gondosan válogatott/megtervezett, a gyakorlatban jól használható eszközkészlettel és gyakorlati tanácsadással a tanári munka hatékony segítségét célozza meg. Egy teljesítmény- illetve folyamat centrikus fejlesztői filozófia keretében a tanári feladatok optimális teljesítéséhez szükséges támogató feltételek mindegyike besorolható az alábbi kategóriák (modulok) valamelyikébe.

Tartalom

A tartalom modul egy speciális adatbázis, amelyben adatok, információk, esettanulmányok, prezentációk, kommentárok, kötelező és ajánlott olvasmányok, stb. találhatóak. Nemcsak szövegeket, hanem ábrákat, képeket, animációkat, szimulációkat, videókat és hanganyagokat is tartalmaz. Az adatbázis hipertextes felépítésű és keresőrendszerrel ellátott. A „tartalom” kifejezés jelentése ebben a relációban nem teljesen azonos az e-learning rendszerfejlesztők és a tartalomszolgáltatók „tartalom” fogalmával. Itt tartalom alatt azokat az információkat értjük, amelyeket a felhasználó tanítás illetve tréning nélkül is képes értelmezni és alkalmazni.

Tanácsadás

A tanácsadás modul speciális szakértői rendszer, amely támogatja a döntéshozatalt és általában segítséget ad a nem-rutin feladatok és nem szokványos helyzetek megoldásában. Ez a komponens olyan módon is nyitott, hogy online kommunikációs eszközök, szakmai közösségi portálok segítségével folyamatos támogatást biztosítson. A „just in time” kommunikáció az ET3R egyik alapjellegzője, mivel a tanári munka során gyakoriak azok a feladatok, amelyek nem szabványosak, egyedi kreatív és innovatív megközelítést igényelnek.²

Tanítás

A tanítási-tanulási modul igény és szükséglet szerint bocsát rendelkezésre változatos tanulási lehetőségeket. Mivel a tanulás intenzív erőbefektetést kíván, és szolgáltatói részről is erőforrás-igényes, csak azt kell tanítani és tudatosan tanulni, amit feltétlen szükséges. Az ET3R egyik alapelve: a lehető legkevesebb tanítással a legjobb teljesítményt elérni.

Támogatás

A támogatási modul ellátja a tanárokat mindazokkal a digitalizálható eszközökkel, amelyekre tanári feladataik ellátásához szükségük van. Itt számtalan potenciális segítő eszköz jöhet számításba, amelyek a tanárok életét könnyebbé – munkájukat eredményesebbé tehetik. Ebbe a kategóriába tartoznak az adminisztrációt segítő alkalmazások, űrlapok (osztályozás, jelenlét, korábbi eredmények) valamint tananyagok, tantervek, óravázlatok, tesztek, tesztösszeállító szoftverek, beszámoló és értékelés elkészítését segítő alkalmazások, segédanyagok, stb.

Gyöngyös, 2013. március 6.

Komenczi Bertalan

² A tanároktól elvárt teljesítmény különbözik az üzleti világ, a gazdaság, a közigazgatás területén megkívánttól. Kevésbé pontosan definiálható, részterületei nem határolhatók le egyértelműen, a tanári munka során gyakoriak a váratlan és egyedi helyzetek.